

1998q1	45,6
1998q2	51,2
1998q3	54,8
1998q4	55,0
1999q1	59,3
1999q2	65,8
1999q3	71,0
1999q4	77,5
2000q1	87,7
2000q2	99,5
2000q3	102,9
2000q4	106,0
2001q1	114,0
2001q2	117,7
2001q3	117,6
2001q4	119,8
2002q1	128,5
2002q2	133,8
2002q3	135,8
2002q4	139,9
2003q1	153,0
2003q2	159,1
2003q3	160,0
2003q4	169,3
2004q1	166,1
2004q2	173,7
2004q3	172,3
2004q4	179,9
2005q1	175,6
2005q2	177,0
2005q3	177,4
2005q4	178,7
2006q1	183,9
2006q2	185,7
2006q3	186,6
2006q4	189,1
2007q1	192,8
2007q2	195,2
2007q3	192,8
2007q4	200,0
2008q1	200,7
2008q2	196,4
2008q3	195,4
2008q4	196,6
2009q1	191,1
2009q2	195,1
2009q3	179,1
2009q4	174,3
2010q1	177,6
2010q2	176,3
2010q3	173,1
2010q4	174,5
2011q1	174,7
2011q2	172,4
2011q3	170,6

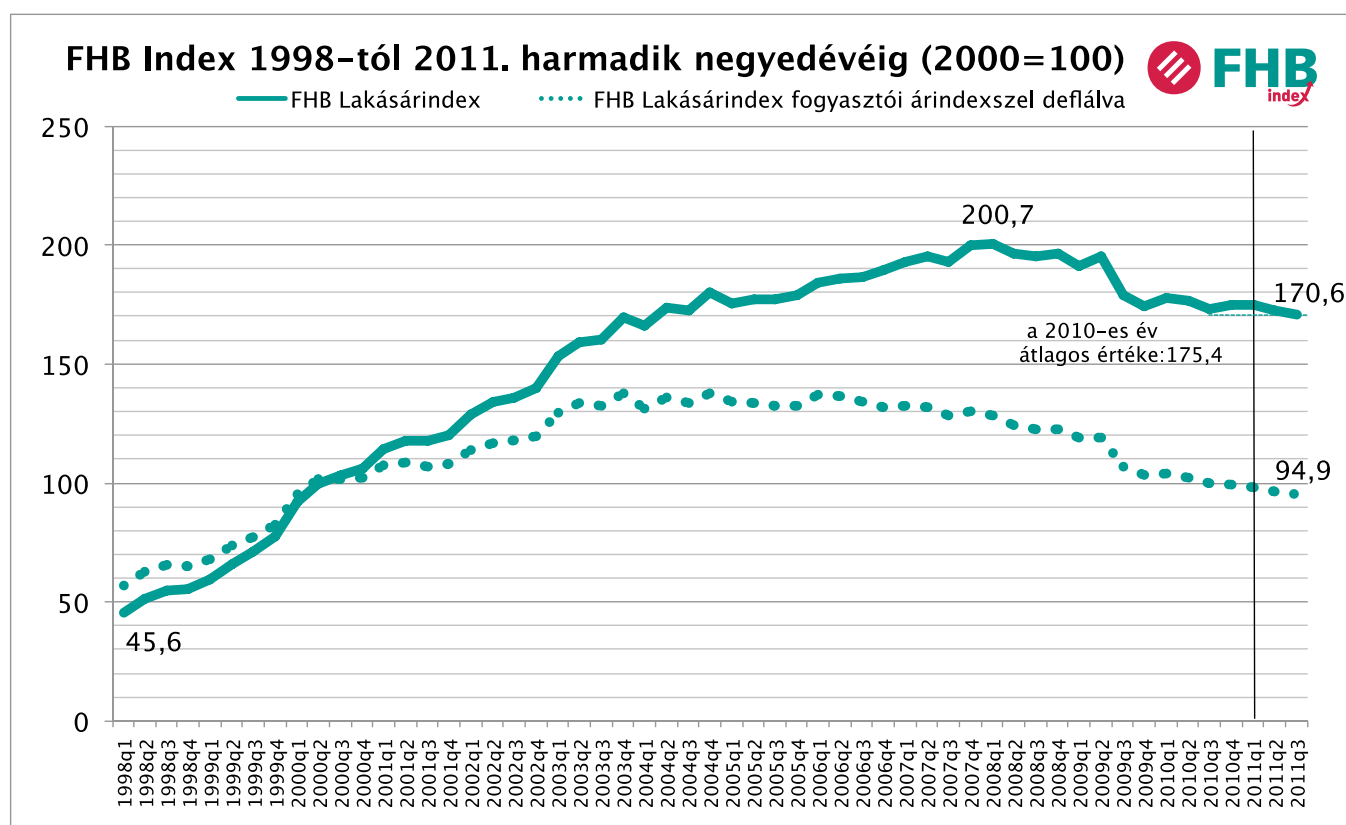
FHB Lakásárindex és Első lakásvásárlók helyzetkép 2011

FHB Lakásárindex és Első lakásvásárlók helyzetkép 2011

1. FHB Lakásárindex

Kismértékű lakásár-csökkenés 2011-ben

Az FHB Index 2011. évi adatai szerint a **lakásárak kismértékben csökkentek az előző év azonos időszakához képest**. 2011 harmadik negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva átlagosan mindössze 1,5%-os (reál értelemben 4,6%-os) volt az árak mérséklődése, amely kisebb, mint az előző évi, a 2009-ről 2010-re mért csökkenés. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a lakáspiac kiszáradása az árinformációk tartalmát is befolyásolja. Az aktuális mutató előállításához az FHB piaci információinak és saját megfigyeléseinek frissítése mellett a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által 2011 szeptemberéig feldolgozott valamennyi adatot felhasználtuk, ezek alapján pontosítottuk a 2011 első feléről szóló eredményeinket is. (Az Index teljes idősorát az 1. ábra mutatja.)

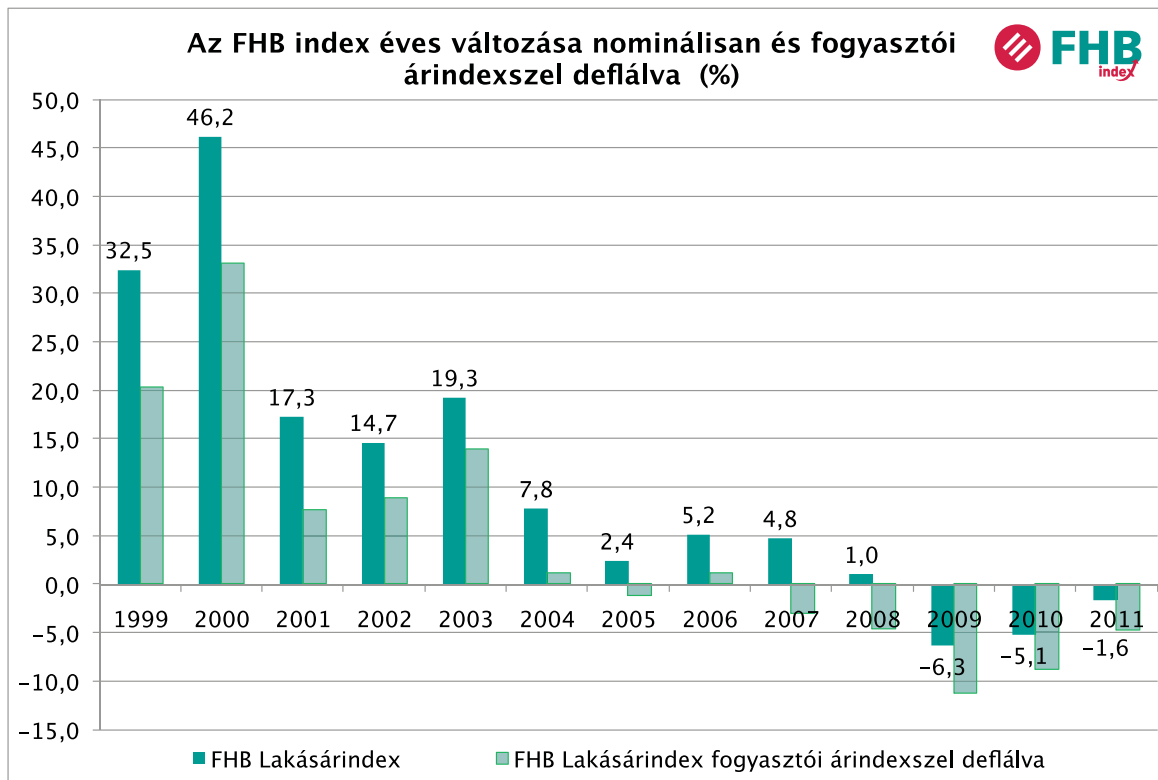

1. ábra. Az FHB Lakásárindex alakulása (Forrás: FHB)

Az FHB Lakásárindex értékei 2010 harmadik negyedétől kezdődően:

2010.q3: 173,1 2010.q4: 174,5 2011.q1: 174,7 2011.q2: 172,4 2011.q3: 170,6

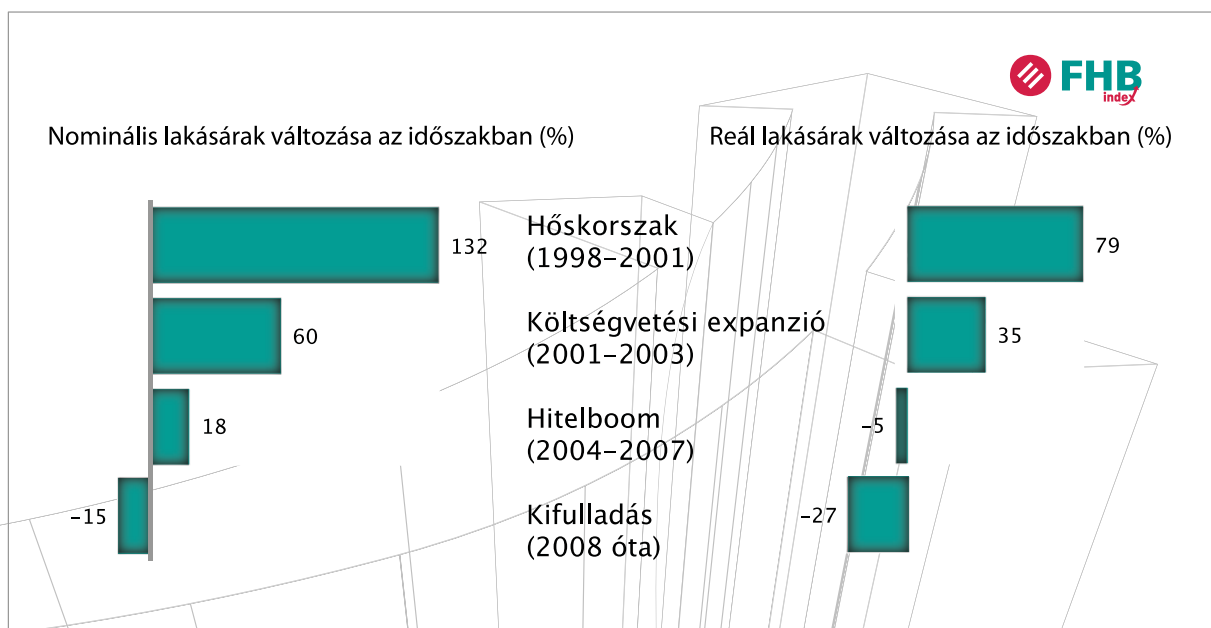
Az FHB Index legfrissebb adatai szerint **Magyarországon 2011-ben, átlagosan 1,5%-kal csökkentek 2010-hez képest a lakásárak** (lásd. 2. ábra), az FHB Lakásárprognózisban 2011-re publikált előrejelzésünk még nominális emelkedéssel számolt. A lakásárak szintje némileg alulmúlja várakozásainkat, ami részben annak tulajdonítható, hogy a makrogazdasági és pénzügyi környezet kedvezőtlenebb az év eleji kilátásoknál, az azóta bejelentett állami intézkedések pedig egyelőre negatívan érintették a hazai lakáspiacot.

2. ábra. Az FHB lakásárindex éves változása (Forrás: FHB)

Az FHB Index korszakolása

Az FHB Index változása négy korszakra bontva látható a 3. ábrán. A lakásárak tendenciája az egyes szakaszokban jól elkülöníthető. 1998 és 2001 között, az ún. hőskorszakban a megugró kereslet következtében a nominális lakásárak 132%-kal emelkedtek, amely az inflációval korrigálva is jelentős, 79%-os növekedést jelent. E növekedés a költségvetési expanzió korszakában (2001-2003) a lakástámogatások ellenére lelassult, azonban a lakásárak emelkedése így is jelentős maradt (nominálisan 60%, illetve defláltan 35%). Az emelkedés a hitelboom és a kifulladás idején átfordult csökkenésbe, 2011 harmadik negyedévére a **válság előtti időszakhoz képest nominálisan 15, reál értelemben 27%-kal csökkentek az árak.**

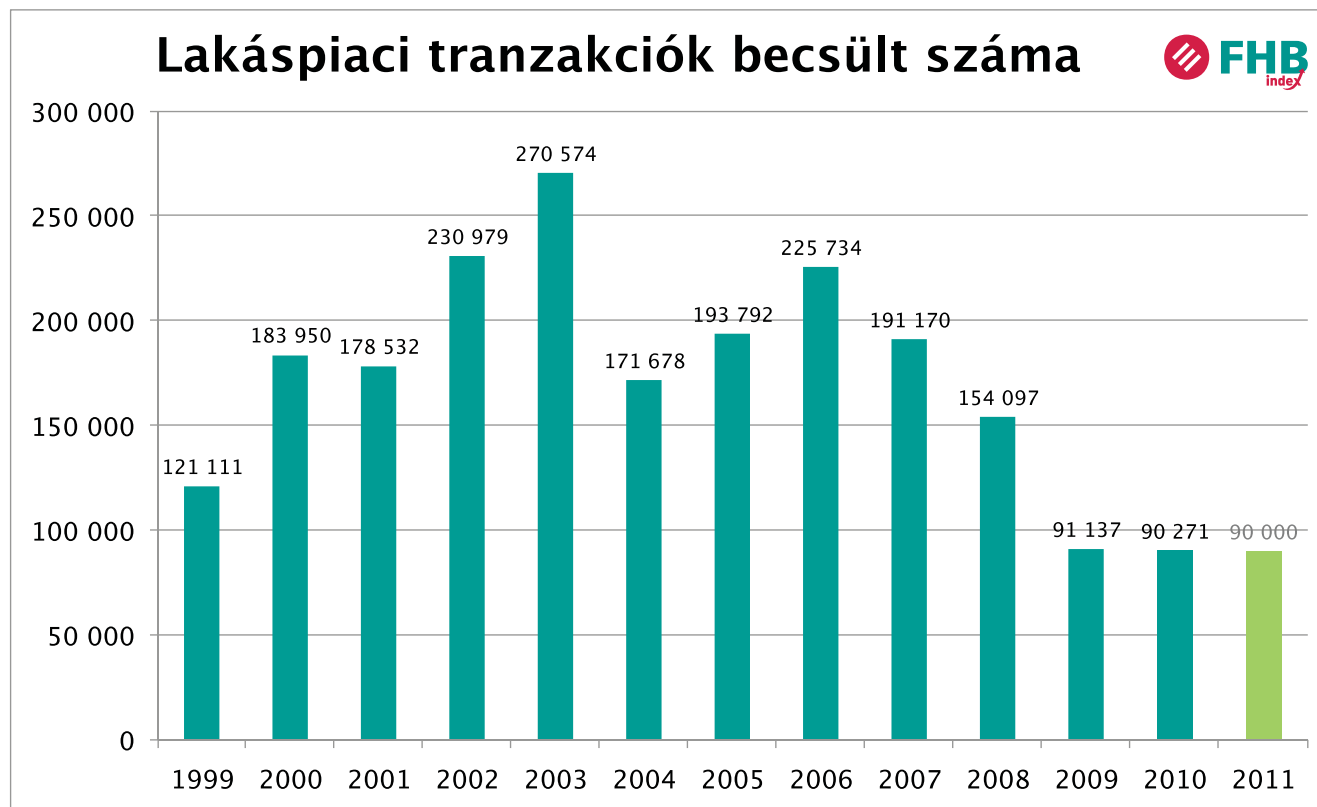

3. ábra Az FHB Index korszakolása

2. Lakáspiaci folyamatok

Évtizedes mélypontján a lakáspiaci forgalom

A lakáspiaci forgalom, korábbi előrejelzésünknek megfelelően alacsony szinten stagnál. 2006-tól kezdődően csökkenő tendenciájú a lakáspiaci tranzakciók száma, a 2010. évi csaknem 91 ezer tranzakció pedig alig harmada a 2003. évi csúcstértéknek. **A jelenlegi kilátások szerint a lakáspiaci forgalom 2011-ben sem lesz magasabb (4. ábra).**

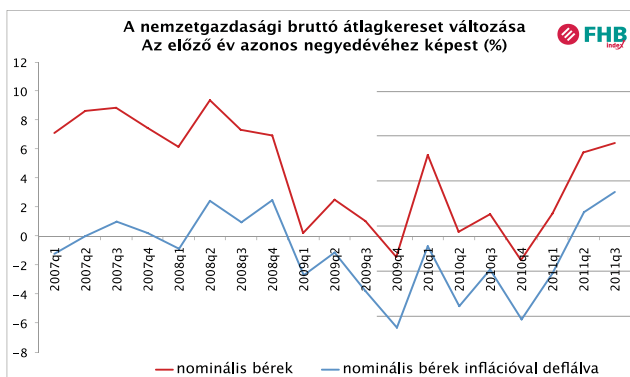
4. ábra Lakáspiaci tranzakciók becsült száma (Forrás: KSH és FHB)

A lakáspiac keresleti korlátja továbbra is erős

A lakáspiac keresleti oldalán álló háztartások jövedelmi és foglalkoztatási helyzete erős korlátja a lakáspiaci tranzakciók növekedésének. A foglalkoztatás kismértékű, azonban törékeny emelkedést mutatott 2011 első felében (5. ábra), míg a háztartási reáljévedelmek valamelyest emelkedtek az idén (6. ábra), ezzel együtt továbbra sem várható a korlát jelentős kitolódása.

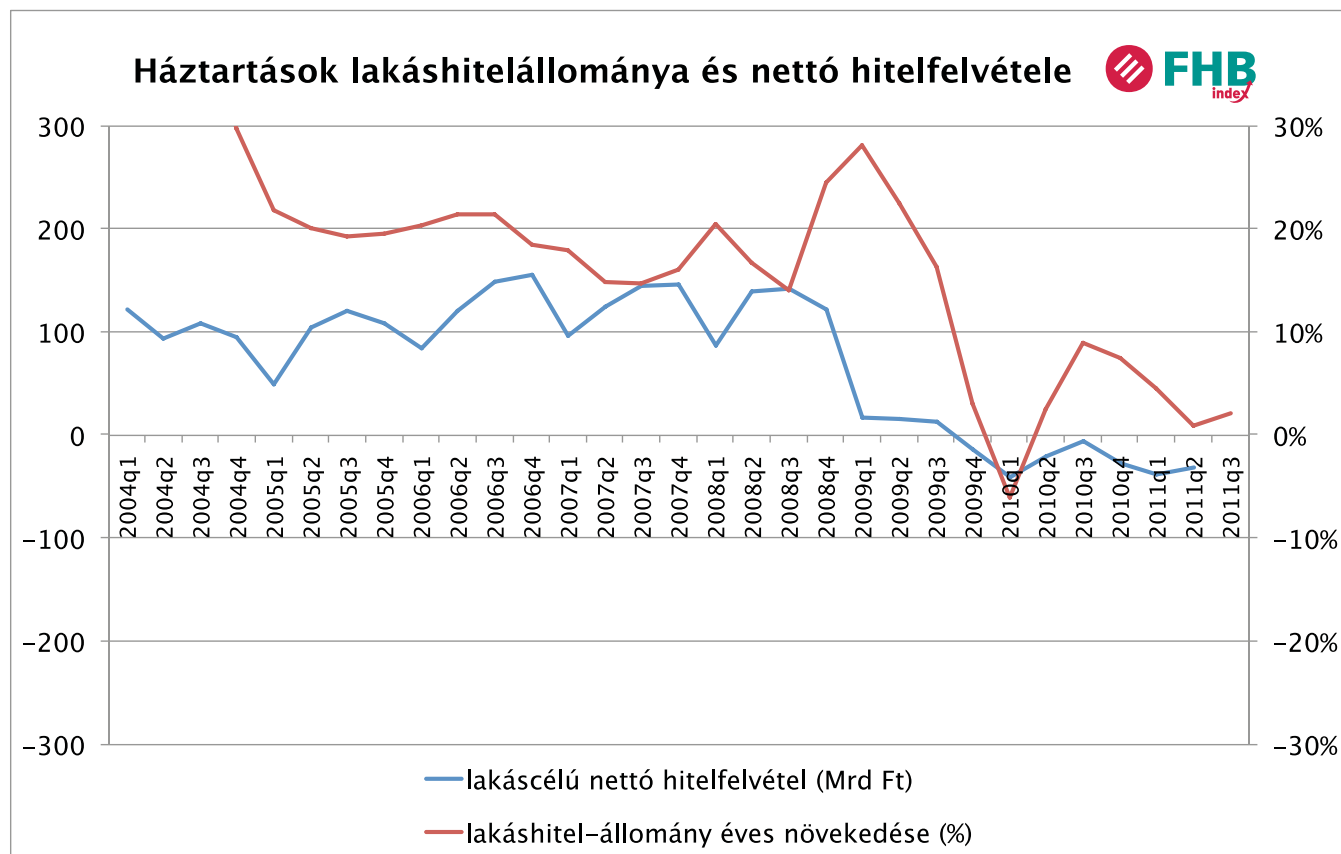

5. ábra Foglalkoztatottak számának változása (Forrás: KSH)

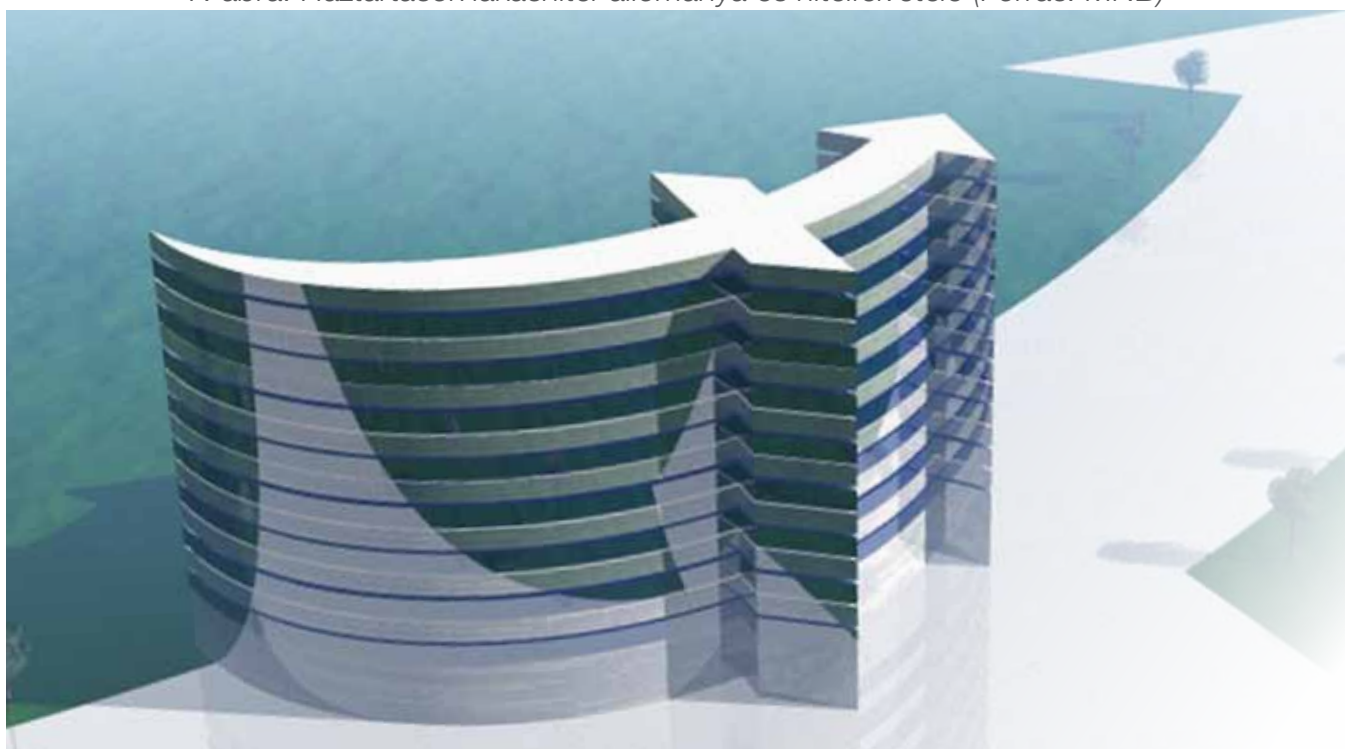

6. ábra Bruttó átlagkereset változása (Forrás: KSH)

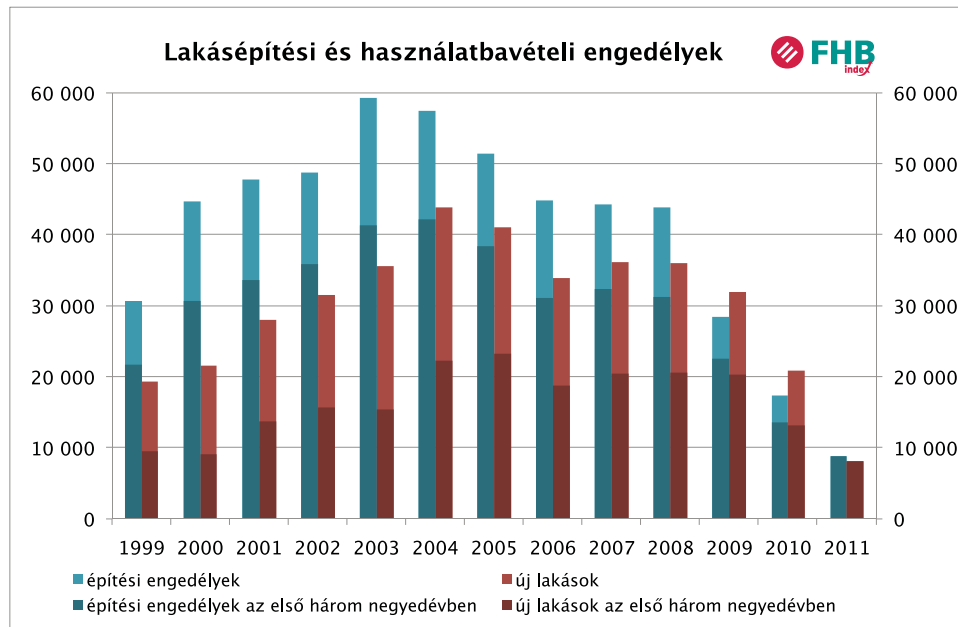
2011 III. negyedévében a svájci frank erősödése miatt a háztartások lakáscélú hitelállománya az előző év azonos időszakához képest enyhén, de tovább emelkedett, annak ellenére, hogy a szektor **2009 negyedik negyedéve óta nettó hitel-visszafizető** (8. ábra). Az év utolsó negyedévében ugyanakkor a rögzített árfolyamú végtörlesztések miatt már a lakáshitelállomány fennálló volumenének csökkenésével számolunk.

7. ábra. Háztartások lakáshitel-állománya és hitelfelvétele (Forrás: MNB)

Az új lakások száma 2011-ben csupán töredéke a 2004-es csúcstértéknek. Sem az épített lakások, sem az építési engedélyek száma nem haladja meg a 10000 darabot az első három negyedévet tekintve. Ez a **2010-es szinthez képest is jóval alulmarad** (8. ábra). Az épített lakások száma historikus mélypontra zuhant: az 1930-as évek óta nem építettek Magyarországon ennyire kevés lakást egy évben, mint idén.

8. ábra. Lakásépítési és használatbavételi engedélyek Magyarországon (Forrás: KSH)

Az aktuális adatok sajnos nem jelentettek meglepetést. Amint azt a 9. ábra mutatja, a kiadott építési engedélyek számát három negyedéssel előre csúsztatva közelíthető az adott időszakban építendő lakások száma. A kilátások alapján a következő 2-3 negyedévben padlózhat a lakásépítés; a 2011 egyes negyedéveiben kiadott lakásépítési engedélyek száma együttesen is alulmarad a 2000 és 2008 közötti időszak egy negyedévében kiadott engedélyek számát (az időszak bármely negyedévet tekintve).

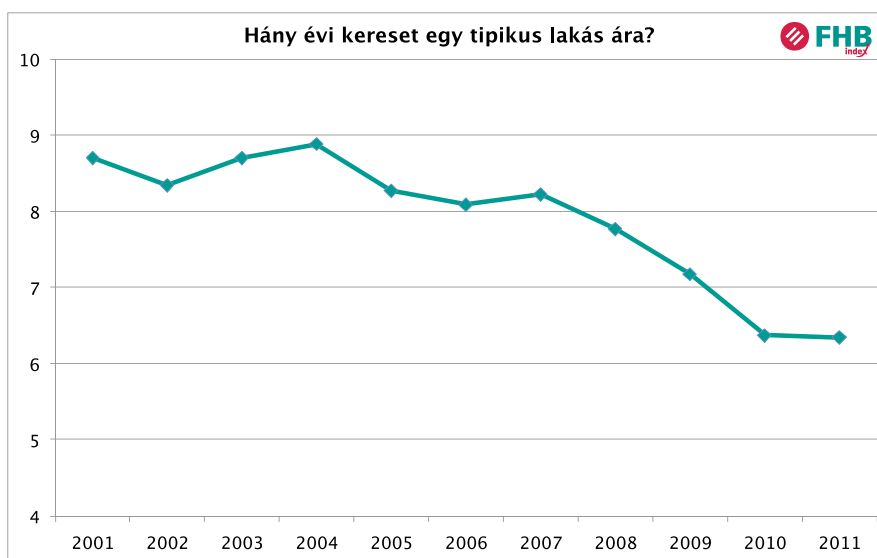

9. ábra. Lakásépítések számának előrejelzése (Forrás: KSH, szezonálisan kiigazított adatok)

3. Első lakásukat vásárlók helyzete

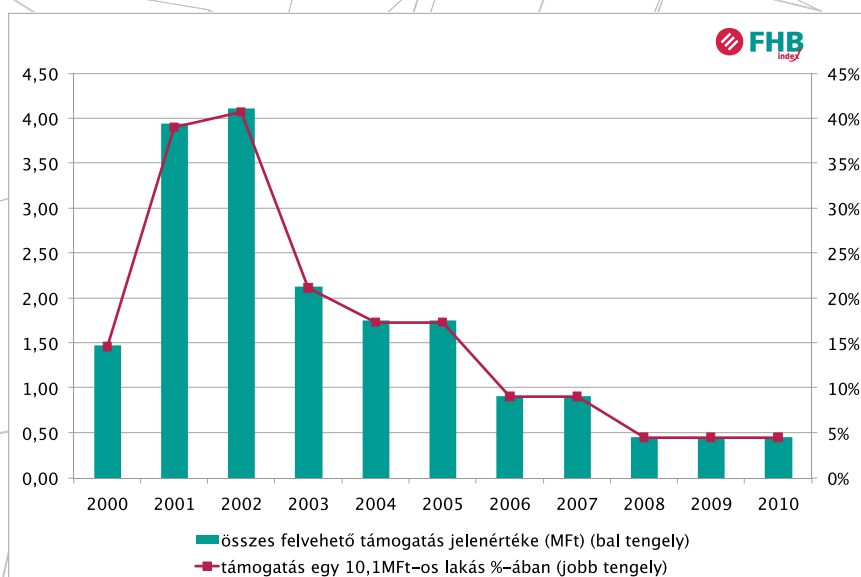
Az FHB kiemelt figyelemmel követi az **első lakásukat vásárlók** helyzetét. Ez a csoport a lakás piac egészének szempontjából is fontos, hiszen a lakások iránti nettó kereslet nagy részét ők jelentik, valamint a Család Bankjaként rájuk szabott hiteltermékeket és szolgáltatásokat is kínálunk.

Az első lakást vásárlók döntését a lakásárak és az infláció mellett jelentősen befolyásolja a gazdasági helyzet, saját jövedelmi kilátásaik, valamint a hitelezési feltételek és a támogatási rendszer kiterjedtsége. E csoport szűkös költségvetési korlátja mellett is jól jár a lakásárak és az infláció csökkenése esetén – alacsonyabb inflációs pálya mellett kiegyensúlyozottabb terhelést jelent egy fix összegű törlesztő részlet. Az elmúlt 10 évben számottevően csökkent az infláció szintje, a lakásárak csökkenése szintén kedvez az első lakást vásárlóknak. E csoport tipikus lakásának ára 2011-ben **10,1 millió forint**, amely az éves nettó reálkereset **6,3-szerese**, ez lényegesen jobb feltételeket jelent az első lakáshoz jutás során, mint az előző egy évtizeddel korábban, amikor átlagosan csaknem 9 évi kereset volt egy tipikus lakás ára (10. ábra).

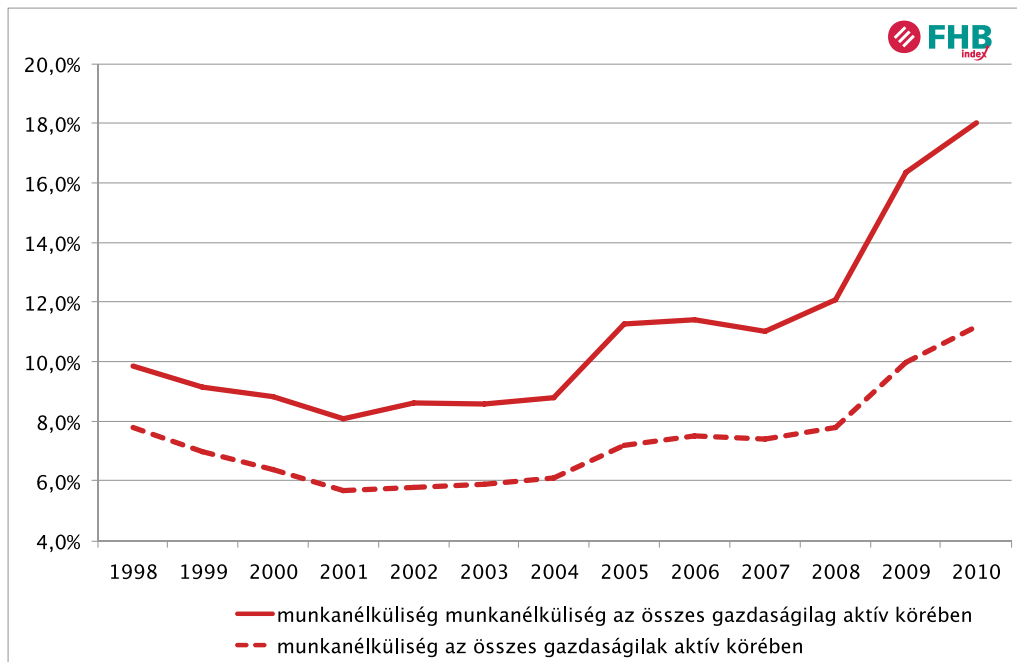

10. ábra. Hány évi kereset egy tipikus lakás ára? (FHB számítás saját és KSH-s adatok alapján)

Az első lakást vásárlók helyzetét rontja ugyanakkor egyrészt az, hogy a költségvetési kényszerhelyzet miatt az újonnan felvehető támogatások mértéke erodálódott (14. ábra), másrészt pedig az, hogy a válság következtében a vállalatok visszafogták munkaerő-felvételüket, amely a fiatalokat még súlyosabban érintette, a 20-30 évesek és a teljes népesség munkanélküliségi rátája közötti különbség kinyílt (11. ábra).

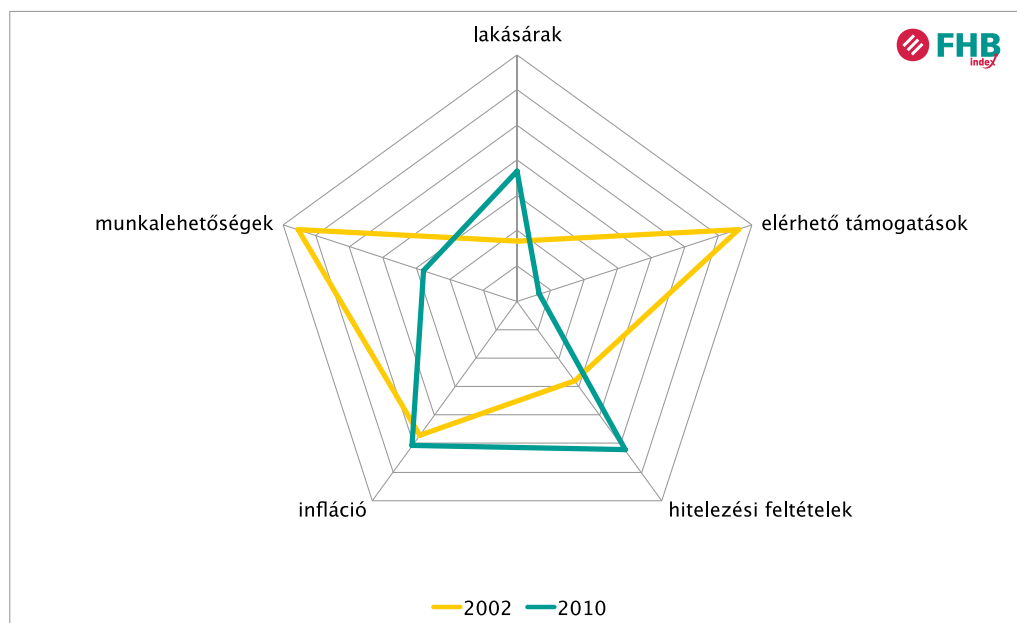

11. ábra. Újonnan felvehető lakáscélú támogatások mértéke

12. ábra. Munkanélküliség alakulása (Forrás: KSH)

Az alábbi pókháló diagramon (13. ábra) tekinthető meg az FHB **Első Otthon Helyzetképe**. A romló jövedelmi kilátások és a támogatások hiánya a legnagyobb fékezőerő az első lakást vásárlók számára, miközben a hitelezési feltételek és a lakásárak jobb képet mutatnak a 2002-es helyzethez képest – a kialakult hitelezési intézményrendszernek és a csökkenő áraknak köszönhetően.

13. FHB Első Otthon Helyzetkép (Forrás: FHB)

Tisztelt Érdeklődő!

Engedje meg, hogy bemutassuk az FHB Indexhez kapcsolódó szolgáltatásainkat.

Az FHB Lakásárindexet negyedéves gyakorisággal tesszük közzé. A hazai ingatlanpiaci gyakorlatban korábban nem volt elérhető ilyen jellegű adat, a mutató mind időintervallumában, mind adatminőségében, mind módszertani megalapozottságában kiemelkedik a magyar lakáspiaci adatok közül, nemzetközi szintet nyújt hazai piaci környezetben. Az első, 2009-es publikálás óta az MNB (Magyar Nemzeti Bank) és az RICS nemzetközi szervezete (The Royal Institution of Chartered Surveyors) is kiemelt lakáspiaci mutatóként hivatkozik az FHB Indexre.

Az **FHB** Lakásárprognózist rendszeresen frissítve publikáljuk, modellel alapuló módszertana három pilléren támaszkodik:

I. Nemzetközi és magyar tapasztalatok alapján összefüggéseket azonosítunk kiválasztott magyar makroga dasági indikátorok, pénzügyi és hitelpiaci környezet mutatószámai, lakáspiaci for gal mi adatai és a lakásárak között. (A makrogazdasági és pénzügyi környezet várható alakulásáról főként a Magyar Nemzeti Bank kiadványaiban szereplő előrejelzések alapján alakítjuk ki képünket.)

II. Az **FHB** Bankcsoport több mint egy évtizede egyik meghatározó szereplője a magyar lakásfinanszírozási piacnak. Működésünk földrajzilag lefedi az országot, a meghatározó ingatlanértékelők széles körétől jutunk információkhoz, amelyhez az **FHB** Ingatlan Zrt. saját szakértői tapasztalata is hozzájárul. Ezért előrejelzéseinkben felhasználjuk a feldolgozott és ellenőrzött lokális helyzetértékeléseket is.

III. A válság során nem hagyhattuk figyelmen kívül azokat a megfigyeléseket, melyeket a hasonló, ingatlanárakat érintő válságok elemzéséből nyerhetünk. Ezért a nemzetközi tapasztalatokat is beépítjük előrejelzésünkbe.

Prognózisunk fontos viszonyítási alappá vált a magyar lakáspiacot követők számára, a szakmai fórumokon és gazdasági szaklapokban érdemi párbeszédet generált a szakemberek között.

Az **FHB** Indexhez felhasznált teljes körű magyarországi adatbázis és az Index előállításához elvégzett módszertani fejlesztés lehetővé teszi, hogy a pénzügyi szektor számára kötelező, Bázel II.-ként ismert szabályozás [196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről] fedezetértékelési kötelezettségeihez nyújtsunk segítséget. Büszkék vagyunk rá, hogy szolgáltatásunkat már több jelentős nemzetközi pénzintézet hazai bankja is igénybe vette. A bankoknak a jövőben is meg kell felelniük a szigorú felügyeleti követelményeknek, ezért hasznos alkalmazni a nemzetközi standardoknak megfelelő, a hatóságok felé is megfelelően dokumentálható módszertanú eljárást. A felett, belső minősítésen alapuló módszer bevezetéséhez célszerű az ingatlanok előírt átértékelésére olyan tranzakciós adatokon nyugvó, dokumentált metodikával rendelkező eljárást alkalmazni, amely hatékonyan és nagy tömegben képes

év	Index értéke
1998q1	45,6
1998q2	51,2
1998q3	54,8
1998q4	55,0
1999q1	59,3
1999q2	65,8
1999q3	71,0
1999q4	77,5
2000q1	91,7
2000q2	99,5
2000q3	102,9
2000q4	106,0
2001q1	114,0
2001q2	117,7
2001q3	117,6
2001q4	119,8
2002q1	128,5
2002q2	133,8
2002q3	135,8
2002q4	139,9
2003q1	153,0
2003q2	159,1
2003q3	160,0
2003q4	169,5
2004q1	166,1
2004q2	173,7
2004q3	172,3
2004q4	179,9
2005q1	175,6
2005q2	177,0
2005q3	177,4
2005q4	178,7
2006q1	183,9
2006q2	185,7
2006q3	186,6
2006q4	189,1
2007q1	192,8
2007q2	195,2
2007q3	192,8
2007q4	200,0
2008q1	200,7
2008q2	196,4
2008q3	195,4
2008q4	196,6
2009q1	191,1
2009q2	195,1
2009q3	179,1
2009q4	174,3
2010q1	177,6
2010q2	176,3
2010q3	173,1
2010q4	174,5
2011q1	174,7
2011q2	172,4
2011q3	170,6

az átértékelést elvégezni. Ezen módszer alkalmazásának eredményeként a hitelezési kockázat tőkekövetelménye jelentősen csökkenthető, így tőke szabadítható fel.

Számos egyedi igényre készülő elemzési megbízást teljesítünk. Ezekben lakás- és telekpiacról szóló helyi információkat, a prognózisunk mértékére, dinamikájára vonatkozó részletesebb magyarázatot, valamint a teljesülést övező kockázatok vizsgálatát is kínáljuk.

A következő FHB Index megjelenést a teljes 2011 év adataival 2012 elején tervezzük. Addig is készséggel állunk rendelkezésükre részletes ajánlattal és további kérdésekkel kapcsolatban.

Üdvözzel:

Molnár Zsolt
vezérigazgató-helyettes
FHB Ingatlan Zrt.
Ingatlan értékelési Igazgatóság
Telefon: +36(1)452-9208
Fax: +36(1)329-0986
Mobil: +36(30)748-3913
E-mail: molnar.zsolt@fhb.hu

dr Nagy Gyula
FHB Index projektvezető
1082 Budapest, Üllői út. 48.
Telefon: +36(1)452-5930
+36(30)964-6087
E-mail: nagy.gyula@fhb.hu

FHB Lakásárindex
URL: www.fhbindex.hu
E-mail: fhbindex@fhb.hu
Direkt vonal: +36(1)452-7999

